

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Jiří Duchek
Název práce: Komentovaný překlad vybraných publicistických textů
Oponoval: Ing. Zdeněk Vávra, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cílem bakalářské práce je komentovaný překlad tří vybraných textů publicistického stylu, jejichž společným tématem je znečištění oceánů plastovými odpady. Motivací pro téma je vlastní zkušenost autora získaná při dobrovolnickém úklidu pláží a útesů (s. 7), zájem o danou problematiku a společenská potřebnost překladu environmentálních témat do českého jazyka. Na s. 38 autor správně podotýká a na příkladech ilustruje, že „v německém jazyce je terminologie pro tuto oblast ustálenější a rozvinutější než v češtině“. Souvisí to s geografickou polohou Německa a s rozvinutým výzkumem renomovaných institucí v oblasti biologické oceánografie, např. *Helmholtz-Zentrum für Ozeanforschung Kiel*, *Leibniz-Institut für Ostseeforschung Warnemünde*. Překlad příslušných témat z němčiny do češtiny je tedy záměr nejen relevantní a společensky prospěšný, ale má i svou jazykovědnou logiku. Cíl práce byl splněn v plném rozsahu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Teoretická a praktická část jsou v rovnováze. Teoretická část představuje translatologii, pojem translát a osobnost ideálního překladatele. Dále jsou uvedeny základní náležitosti překladatelského procesu: fáze překladu, překladatelské postupy (včetně názorných příkladů) a typy překladu. Vzhledem k povaze překládaných textů je účelné i zařazení pasáže o publicistickém stylu (kap. 2.5). Autor vychází ze standardních zdrojů české provenience (Fišer 2009; Knittlová/Grygová/Zehnalová 2010; Knittlová 2000; Levý 1998). Volba literatury je v pořádku, jen práce s citacemi mohla být rozmanitější; zdroj Fišer se objevuje bez kombinace s jiným zdrojem 6x (s. 8-10), Knittlová 7x po sobě (s. 14-16). Kap. 3 obsahuje vlastní překlad textů, jejichž originální verze se však v příloze objevuje v jiném pořadí (kap. 10). Překlad z německého jazyka do češtiny je poměrně zdařilý, pod čarou jsou umístěny poznámky překladatele s vysvětlivkami odborných pojmů. Objevuje se několik doslovných konstrukcí prozrazujících gramatiku výchozího jazyka: „Co víme, oceánům doslova dochází dech“ (s. 21), „patří k jedné z nejznámějších pohrom pro oceán“ (s. 21), „jsou odfouknuty větrem, odhozeny z lodí a přinášeny řekami“ (s. 21), „rozprostírají tisíce kilometrů daleko do otevřeného oceánu“ (s. 23), „dělá světu zviřat stále více problémů“ (s. 25). Význam je posunut v jednom případě – viz níže dotaz oponenta č. 2. Následuje makroanalýza textů (kap. 4) a komentář k překladu (kap. 5 s dělením 5.1, 5.1.1 atd., aniž by zde byla kap. 5.2). V kap. 5.1.2 je vysvětlován překlad *Lord-Howe-Inseln* jako *Ostrov Lorda Howa*, což je ale jen jeden, byť dominantní, ostrov tohoto souostroví. Zde měl autor upozornit na rozdíl mezi *Lord-Howe-Insel* a *Lord-Howe-Inseln*, popř. *Lord-Howe-Inselgruppe*. Kap. 5.1.3 obsahuje správnou argumentaci, která svědčí o provedení důkladné rešerše i o konzultacích ohledně terminologie, jak autor předesílá na s. 7. Glosář (kap. 6) obsahuje relevantní pojmy. U velryby černé je uveden místo nominativu akuzativ; správně: *Atlantischer Nordkaper*, popř. též *Nordatlantischer Glattwal* (s. 36), v překladu je překlep („věším“) a chybí interpunkce za vztažnou větou. Stejně chyby (zřejmě vlivem překopírování věty) se objevují na s. 24. V rámci kontextu celé práce jde spíše o drobnosti.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce splňuje požadavky, které jsou kladeny na bakalářskou práci. Otázkou je, zda autor při rešerši neměl častěji volit i další stránky než wikipedii, která v seznamu internetových zdrojů převažuje. Jelikož je tento zdroj využíván především k doprovodným vysvětlivkám u překladů, lze tuto jednostrannost akceptovat. Opatrnost při překladu je třeba při zachovávaní odstavců; někde jsou sloučeny (s. 23: „útesů. / Mnoho“; s. 26: „lodí. / Takováto“), jinde naopak rozděleny (s. 23: „kyslíku. / V důsledku“, s. 27: „nezúčastnil. / Podle“). Translát by měl graficky zcela odpovídat.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autor prokázal nejen kompetence k analýze a řešení překladatelských problémů, ale i velmi dobrou orientaci v environmentální tematice. Aby se stal znamenitým překladatelem, měl by zvýšit preciznost ve formálních náležitostech, např. zachovávat typ písma (3x kurzíva v kap. 6.1 u pojmů v originálním textu), překládat i texty pod obrázky (s. 44) a intertextuální odkazy (s. 44, s. 49, s. 50), které pro čtenáře daného článku mohou mít také význam.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Dokumentujte na třech přeložených větách uplatnění zvolených překladatelských postupů (viz kap. 2.4.2).
2. Souvětí na s. 45 („*Plastikflaschen aus Afrika und Südamerika würden ... gespült, was ... dauere*“) jste přeložil podmiňovacím způsobem. Vysvětlete morfologii a užití obou slovesných tvarů a opravte svůj překlad, prosím.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA **výborně/velmi dobře**

Datum: 31. května 2020

Podpis: